

FOAIA POPORULUI

Apar în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 16 coroane
 Pe jumătate de an 8 coroane
 Pe pătrar de an 4 coroane
 Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:
 Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
 (lângă postă)

Telefon Nr. 146.
 Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE
 se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (strada Măcelarilor Nr. 12).
 Un șir petit primadată 60 bani, a doua-oară
 50 bani, a treia-oară 40 bani.

Cu Anul-nou

care începe, intrăm în o nouă viață. Unirea noastră cu România mare deschide noi căi, pe cari pornim de acum înainte.

Ni Români din Transilvania, Bănăți și părțile românești din Ungaria, de acum încolo nu mai avem să ducem luptă așa grea de împotrivire contra dușmanilor, cari voiau să ne înădă și să ne șteargă de pe fața pământului. Prin unirea cu România această luptă se domolește foarte mult.

În schimb însă, noi, neamul românesc, trebuie să luăm lupta de înaintare pe terenul economic, industrial și comercial; trebuie să arătăm lumii de acum înainte, că suntem vrednici de o soartă mai bună; trebuie să dovedim, că avem pricepere și hărnicie, pe baza cărora ne vom ocupa un loc de frunte între națiunile culte din lume.

Astfel fiind, se gătește cu vorbele. De acum încolo se încep faptele. Fiecare dintre noi, să vorbim mai puțin și să facem mai mult. Să căutăm a ne întrece unii pe alții în muncă cinstită, iar atunci într'adevăr vom avea „viitor de aur“.

Dar în muncă cinstită să ne întrecem unii pe alții, nu în ură și răsunări, nu în traiu ușor și părtiniri slabe. Să nu „punem țara la cale“ spre pildă numai prin cele cafenele (la orașe) sau prin cârciume (la sate), ci să lucrăm din greu în cancelaria, prăvălia sau atelierul, unde ne avem ocupația zilnică; iar țărani nostri să lase cârciumele cu totul, de asemenea să se desvețe de jocul cărților și alte lucruri slabe. În schimb să căutăm a prăsi niște vite bune, a ne lucra bine moșia, ca astfel să înaintăm din zi în zi, prin ceea ce de sigur în scurtă vreme vom întrece pe vecinul sas sau pe cel odată mai înstărit ca noi.

În toate acestea se înțelege însă, — pe lângă ocrotirea ei, de care vom fi părtași în viitoarea prin

muncă și sârguință, iar nici decât prin trândăvie și nepăsare.

Propovăduirea acestor idei ne va fi crezul nostru de acum încolo mai mult decât orice. Vom scoate la iveală toate faptele bune și vrednice de urmat. În același timp vom atinge fără cruțare acolo, unde se pun piedeci înaintării, unde se va arăta nepăsare pentru interesele mari ale neamului sau unde vom vedea că se îndeasă nechemăși și nevrednici pentru cutare sau cutare post, prin ceea ce țin înapoi progresul.

Fiecare la locul lui! Fiecare să fie considerat după vrednicia sa! Considerații de prietenie și nemoșag n'au loc, dacă respectivul e mai rău altei persoane mai narnice! Aceste idei călăuzitoare în toată lumea, ne place

a crede, că se vor urma și la noi în toate, altcum în scurtă vreme s'ar porni o luptă, care cu forța elementară va răsturnă tot ce nu e sănătos și natural.

În dorul sufletului nostru pentru înaintare, ne vine a crede, că persoanele noastre sus ajunse, vor observa cea mai mare strictețe în toate, ca astfel cu atât mai ușor să putem lucra cu toții mână în mână, în dragoste și bucurie unii față de alții, fără ură și patimă.

Stăpâniți de aceste idei curate, dorim tuturor cetitorilor foii noastre, la intrarea în al 27-lea an al existenței ei, și la ajungerea celor mai mari zile pentru neamul nostru:

An nou fericit!
 Cu Dumnezeu înainte!
 Mereu înainte!

Impărțirea de pământ la țărani.

Foaia noastră spune titlul ei a cui este. E foaia care reprezintă interesele poporului de jos, de acum 26 de ani încoace, când bărbați luminați au dat ființă primului organ politic-poporal. Pe atunci în fruntea mișcării Românilor era câștigarea de drepturi politice naționale: se pornise tocmai lupta cu Memorandumul. Iar asupra unei cauze așa mari trebuiau lămurite și păturile de jos ale poporului. Așa a luat ființă „Foaia Poporului“.

Astăzi cauza Românilor din fosta Ungarie e lămurită și încă într'un mod foarte norocos. De acum încolo toți Români vom forma un singur stat, o singură țară. Se curmă deci în mare măsură lupta contra asupritorilor noștri politici de pe vremuri.

Dar cu aceasta nu e destul. Un popor, ca și o țară, pe lângă drepturi politice trebuie să aibe și cele trebuincioase la ducerea unui traiu cinstit. Și fiindcă noi Români facem parte dintr'un stat aproape întreg agricol, — locuitorii se ocupă în mare parte cu economia de câmp și de vite, — nu mai încapă îndoială, că trebuie făcut totul, ce numai e cu putință, ca lucrătorii pământului și crescătorii de vite să poată trăi în condiții cât mai mulțumitoare.

Această cerință a poporului nostru de jos e cu atât mai îndreptățită acum, după ce ani de zile a suferit în cele șanțuri

pentru apărarea țării, în care unii n'au nimic... E deci mirare, dacă aceștia pretind, că ei încă se capete ceva pământ? Socotind după simțul de adevărată dreptate și umanitate, noi credem că nu!

Se naște acum întrebarea: De unde și cum să se împărțească pământ țărănimii noastre, care nu are?

Întrebarea aceasta e mare și nici decât așa ușor a răspunde la ea. În România mare, ca și în fosta Ungarie, e recunoscut prin lege dreptul de proprietate. Acest drept e unul dintre cele mai de căpetenie legi ale statelor moderne. Acest drept a fost atacat acum un an numai în Rusia bolșevică, unde socialiștii radicali au cuprins toate moșiile mari, iar după aceea țărani au început ale împărți între ei, care cum a ajuns și s'a priceput.

Unde a ajuns Rusia prin această reformă o vedem azi cu toții. Din cel mai mare stat în Europa a ajuns împărțită în atâtea stătuțe slabe și nputincioase. Pilda Rusiei nu se poate deci urma la noi sub nici o împrejurare.

Sunt însă alte mijloace diferite, prin cari se va putea câștiga pământ spre a fi împărțit țărănimii. În direcția aceasta s'a arătat puțin calea și prin cele hotărâte în marea adunare dela Alba-Iulia, unde s'a spus că se va lucra la desființarea moși-

lor mari (de sute și mii de jugăre) și a fideicomiselor (moșiile cari nu se pot vinde).

De altcum chestia cu împărțirea de pământ la țărani este de prezent pentru poporul nostru de jos cea mai arzătoare. Numai o deslegare norocoasă a acestei afaceri va aduce deplină mulțumire în sinul populației noastre din multe părți.

De prezent să studiază chestia cu tot dinadinsul și în resortul agriculturii dela Consiliul dirigent din Sibiu. Să sperăm la o deslegare cât mai norocoasă.

Din parte-ne observăm, că în numerele viitoare vom căuta și noi a lămurii această chestie din mai multe puncte de vedere. Ca bază vom lua referințele noastre dela țară, spiritul poporului de prezent, despre care avem la îndemână o seamă de știri, unele bune, altele rele, cum și dorința noastră fierbinte de-a vedea masele poporului în putința de a se ridica în bunăstare, de-a ajunge la un traiu mai bun și mai fericit, ca astfel cu atât mai bine să se simțească roadele României mari, care apoi, răzimată pe o țărănie puternică, tot mai ușor se va putea ridica între națiunile culte din lume.

Cât pentru țărănia noastră vă rugăm: aveți încredere în conducătorii cei buni, pe cari îi știți de mai demult că vă vreau binele. Ei vor face tot ce se poate, ei vor căuta a convinge și pe cei ce se împotrivesc încă unor cereri drepte. În chipul acesta vom putea rămâne cu toții un trup și un suflet, spre fericirea iubitei noastre patrii.

Două telegrame

trimise generalului Moșoiu de M. Sa Regina Maria și Prințul Carol Palatul Cotroceni.

Generalului Moșoiu, comandantul trupelor din Transilvania, Sibiu.

Adânc mișcată de frumoasele urări ce îmi aduceți în numele aceluia, ce luptă încă pentru visul nostru azi înfăptuit prin vitejie și credință, cu aceeași încredere în ei, sper să-mi fac plăcere în curând de a fi în mijlocul lor. Vă urez tuturor un an plin de sănătate și mulțămiri. *Maria.*

Palatul Cotroceni.

Generalului Moșoiu, comandantul trupelor din Transilvania, Sibiu.

Vă mulțămesc din inimă pentru călduroasele urări ce mi-ați trimis. Nu voiu uita niciodată Crăciunul plin de speranțe petrecut în 1917 în mijlocul Div. 12. Aștept cu nerăbdare clipa când voiu putea veni la Sibiu. *Carol.*

Din telegramele de mai sus se vede, că Majestatea Sa Regina și Alteța Sa Prințul moștenitor Carol în curând vor veni la Sibiu, unde desigur vor fi primiți cu adevărată dragoste românească.

Sașii și România mare.

Compatrioții noștri Sași, cu cari trăim la o altă de mai multe sute de ani, într-o adunare ținută la Mediaș, Miercuri acum în 8 Ianuarie st. n., au hotărât, că se învoiesc cu alipirea poporului săsesc la România mare.

După marea adunare dela Alba-Iulia, unde poporul român din Ardeal, Bănat și celelalte ținuturi locuite de ei, au hotărât formarea României mari, poporul săsesc s'a

purtat cu oarecare răceală și cu tăcere față de noi. Ei mai sperau poate, în învierea din morți a țării ungurești de dinaintea războiului. Văzând însă că lucrul să desfășură în favoarea dreaptă, a Românilor, au hotărât alipirea la România mare.

Prin o scrisoare, ce o dă adunarea dela Mediaș către poporul săsesc, Sașii acum recunosc dreptul Românilor, de-a se uni cu România mamă. Ei doresc poporului român izbândă la împlinirea gândurilor sale și se declară fiecare de cetățean al noului stat român. — Felicitările noastre pentru fapta săvârșită a Sașilor!

Acestea toate ar fi bune, deși puțin cam târziu. Nu trebuie însă trecut cu vederea, că Sașii sunt un popor în unele privințe tare conservativ (țin la obiceiurile vechi din cale afară de tare), prin urmare cu greu se pot împacă cu schimbări mai mari. Neajunsul Sașilor mai este, că atât prezentul cât și viitorul nu mai poate părtini privilegi (favoruri) învechite, pe baza cărora s'au susținut Sașii sute de ani, pânăce, în timpul din urmă, chiar și Maghiarii începuse a le tăia mereu aceste privilegii.

Considerând acestea nu putem înțelege de loc dorințele Sașilor, ce și-le-au exprimat în zilele trecute cercurilor noastre conducătoare. (Am auzit de ceva memoriu, care deocamdată nu e pentru lumea mare). Avem însă deplină încredere în cercurile noastre conducătoare, cari sub nici o împrejurare nu vor putea recunoaște formarea unui stat în stat. Compatrioților Sași să li se spună, că s'a gătat demult cu lumea privilegiilor. Doar asta au simțit-o destul și dela Maghiari în timpul din urmă. Cum mai sunt în stare, pe tot, să facă ast de cereri, în noul stat?

Existența și dezvoltarea micului popor săsesc nu vrea nimenea să o împedece. Această existență și dezvoltare nu se mai poate însă bază în viitor pe privilegii, ci fiecare cetățean al statului să lucreze din răpuzeri, în cinste și omenie, la susținerea pământului ce-l poate lucra, la casele ce-i trebuie pentru locuință, la meseriile și prăvăliile ce le are etc.

Impiedecarea cuiva de-a cumpără pământ, — pe când alții nu sunt în stare să și-l lucre, — sau dorința de-a nu vinde sub nici o împrejurare casa la un Român, ori să nu primească băieții români la cutare sau cutare meserie, toate acestea, dimpreună cu alte multe gânduri fără rost în vremea modernă de azi, să și-le scoată Sașii din cap. Atunci va fi cea mai bună armonie, lucrând fiecare în cinste și omenie pentru susținerea proprie și înaintarea țării noastre atât de bogată în de toate.

De pe satele noastre.

Din Sebeșul săsesc.

Dintr'o scrisoare mai lungă reținem următoarele:

E vis sau e fapt, ceeace se petrece înaintea ochilor noștri? Oare falnica oștire a viteazului rege Ferdinand și a mândrei crăieșe Maria stă înaintea noastră?

Da! Ochiul nu ne înșală, inima nu ne amăgește. Eroii dela Mărăști și Mărășești, Batalionul de vanători a sosit în Sebeș azi în 2 Ianuarie n. 1919.

De dimineață orașul e într'o mișcare neobișnuită. Se strânge lume multă înaintea școlii, de unde în cântece vesele iese la

gără. Sosește trenul. Strigăte de bucurie umplu văzduhul.

Soldații se dau jos din vagoane. Trec în curtea gării. O companie se reîntoarce și se postează pe peron, căci se anunță trecerea generalului Berthelot spre Sibiu.

Peronul e o mare de oameni. La sosirea trenului strigăte de „hura” și „Trăiască Franța”. Corul plugarilor cântă „Hora Unirei”.

Generalul se dă jos din vagon și primește salutul companiei de onoare. Se amestecă printre public și zimbește mulțumit de cele văzute. Dupăce se urcă în vagon, între urale puternice, trenul se pune în mișcare, iar noi rămânem cu frații doriți.

Mersul dela gară până la biserică a fost un adevărat marș triumfal. Gornele sunau, lumea aclamă cu căldură. În biserică s'a ținut un scurt serviciu divin, cu mulțămirea lui Dumnezeu pentru împlinirea visurilor noastre. A vorbit foarte frumos di protopop Sergiu Medean.

După serviciul divin ofițerii români și domnii din loc ne-am dus la casa oșului, unde în numele sașilor a vorbit silviculorul Schwarz, căruia i-a răspuns comandantul Batalionului

După amiază s'a încins o horă în piața mare, ca și care nu a mai pominit bătrânul Sebeș. A fost hora mare, hora cea sfântă, hora unirii tuturor Românilor.

Desubastro.

Din Gușteriță.

În legătură cu cele scrise în numărul trecut al Foi despre steagul nunții din Gușteriță, îndrăgit de generalul Berthelot și dus cu dânsul, am mai primit următoarele amănunte:

La înfrumșetarea steagului poftit de dl general Berthelot a contribuit în măsură mare următoarele țărance fruntașe: Elena Dănilă, Maria Bica, Nuța Pescariu, Nuța Perea, Maria Udrea, Maria Morariu, Stana Coman, Ana Denes și Maria Stăneasă (Cea din urmă o mare măiastră în țesături românești). Acestor femei e de a se mulțumi, că dibăcia și hărnicia femeii române va fi admirată și în Franța, unde de bună seamă va ajunge steagul nostru. Servească aceasta ca încurajare numitelor femei, iar altora, din alte părți, ca un îndemn și pildă, ca să urmeze cu drag pe Gușterițenle harnice, cari deși în apropiere de oraș, totuși își păstrează cu mândrie frumosul lor port românesc.

De pe Valea Jiului.

Dintr'o corespondență a unui confrate aflăm, că pe Valea Jiului comercianții și lucrătorii străini de neamul nostru umblă printre oameni și-i îndeamnă cu fel și fel de minciuni a nu se lăsa alipiți României mari. Acest frate, care judecă foarte românește, ne roagă să atragem atențiunea Consiliului dirigent și a Domnului conel Oprescu, asupra acestui fapt.

Ne ținem de datorință scrie acestea și a rugă pe oamenii noștri de bine, din părțile acelea, a căuta ei acde cojocul lupilor, cari vreau să vâre zănie între noi. Dacă ne vom arăta tari în brințele noastre și le vom răzunde așa cum inimă dorește, n'or mai îndrăzni să se arete printre noi.

Fraților de pe Valea Jiului! Color cari predică Republică și alte bazaconii, răspun-

deți-le: Iai să-i zicem și Republică numai să avem de rege pe Ferdinand și de regină pe Maria!

Din Orlat.

Din prilejul trecerii generalului Berthelot spre Săliște, prin fruntașa comună Orlat, un prieten al nostru ne scrie următoarele rânduri:

Șas călăreți mândri ies între hotare, întru întâmpinarea marelui oaspe. Automobilele laă fuga nebună și înaintează încetinel pără la poarta de triumf dela podul de fier l Cibinului. Aci îi așteaptă copiii de școală cu stegulețe în mâni. Dela poarta de laud până în piață, Gureni și Orlățeni, cu mic și mare, de pe amândouă părțile drumului, primesc cu urale însuflețite pe marele prieten al învierii noastre.

Generalul Moșoiu salută în dreapta și în stânga vechi cunoscuți din toamna anului 1916. Bătrâna cetate, botezată în 1916 de sorații români „Cetatea cânilor“ se înalță un uriaș pe podmolul ei din piatră de vârstă mai vadă odată pe celce comandase elul de noapte din Septembrie 1916. Statuie isprăvită, care avea să vestească lumii învingerea și înghiunțirea românismului, sta sgulită și rușinată de pripeala care s'a ivit pe plaiul nostru. Iar morii trânși în groapă comună, Români, Unguri, Nemți, își dormeau somnul lor, plânșe murmurul Cernavodei, care, dacă ar putea vorbi, ne-ar spune cum au învins Români „Cetatea cânilor“.

Cetate, Orlatul loc de jele ai fost, șterge acrimile și te veseleşte iarăși, închinându-te celor ce-și dorm somnul de veci în grași tăiată în stânca bătrânei „Cetăți“.

Da frați pentru frați.

Foaia oficioasă a guvernului român dela București a publicat zilele trecute hotărârea Regelui Ferdinand, prin care cu ziua de 1 Iunie domnii Dr. Alexandru Vaida-Voevo Vasile Goldiș și Dr. Stefan C. Pop sunt numiți miniștri fără portofoliu. Deasemenea sunt numiți și domnii I. Flondor și Dr. Nistor ca miniștri ai Bucovinei.

Regele Ferdinand a dăruit prin dl Dr. Avel Vlad 200 mii de lei, ca dar de Crăciun pentru populația lipsită din Ardeal.

Profesorul universitar și șeful socialistilor din România P. Bujor, a aderat la popiile de luptă ale profesorului Nicolae Loga. — Le dorim izbândă!

Pantelimon Halipa a fost ales președinte al Sfatului Țării din Basarabia în locul lui Ștefan demisionat. E o mare bucurie pentru noi mai ales că ținuta dlui Ștefan din timpul războiului României, numai mulțumiri n'a putut uflotele cu adevărat românești.

Guvernul dela București a însărcinat pe șeful statisticii, dl Creangă, cu adunarea datelor privitoare la pământurile din Ardeal și celelalte ținuturi locuite de Români, apodîn Bucovina și Basarabia. Aceste date vor folosi la lucrările pregătitoare pentru împărțirea de pământ țăranilor.

România de până acum se vor împărți ținuturile aproape 7 milioane și jumătate hectare de pământ. La noi în Ardeal și ținuturile locuite de români sunt de împărțit 4 milioane de jugăre. Se înțelege, că împărțirea să cere o muncă uriașă și o p mai îndelungat. Dar cu încetul se face tot ce e cu putință.

Țării noastre Macedoneni încă vor

lua parte la sfatul păcii prin trimisul lor, înflăcăratul român Papănași.

Unele foi din România scriu, că oamenii politici Ardeleni nu vor intra în nici un partid politic din România, ci vor forma ei un partid cu program ardelenesc.

La anul nou catolic, miniștrii români s'au prezentat la ambasadorul (ministrul Franței din București) poftindu-i urări de anul nou.

Guvernul român a înființat mai multe noi posturi de subsecretari de stat. Aceste posturi vor fi ocupate în prima linie de transilvăneni, bucovineni și basarabeni. Prin aceasta se țintește o înlesnire a felului cum să se facă administrația și organizația pe întreg ținutului României mari.

Răvaș dela Sibiu.

Ciudați oameni

Mai pot fi și câte unii din orașenii ăștia. O parte din ei văd lucrurile tot în negru. Se însuflețesc de-o idee pe un moment, iar dacă lucrurile nu se desvoaltă așa cum sunt închipuite în fantazia lor, încep cu hâr... cu mâr... și la urmă tot nemulțumiți rămân. De ai vr'o bucurie, și-o strică, de ai vr'o speranță și-o taie, de ai vr'o fericire și-o otrăvește... Imi aduc aminte de un caz interesant. În vreme ce mulțimea aștepta sosirea desrobitorilor, lângă statuia lui Nepomuk stăteau doi domni orașeni și români din vremea lui „muzaj“. Vorbeau de luna, de alta. Deodată dobele sună, muzica cântă, urale umplu văzduhul, iar sărbătoritul general Moșoiu își face intrarea în fruntea oștirii viteze. Domnii, despre care am amintit, se uitau lung la copii Moldovei. Unul dintre ei, neputându-se acăța de altceva, s'a acățat de îmbrăcămintea soldaților, zicând:

— Ce rău îmbrăcați și ce slabi sunt sărmanii de ei...

Un țăran voinic, care fiind în apropierea acestor domni, auzind ce vorbesc domnii, nu s'a putut stăpâni să nu le zică:

— Ce spui domnule că sunt slabi? Or fi, că pe unde au umblat n'au găsit tot moale ca Dumneata. Și apoi am îngrășat noi până acum atâtea lifte de Unguri și de Nemți, și om îngrășă și pe ăștia că-s frați de-ai noștri... sânge din sângele nostru.

Domnu cu observația lui a trebuit să pună straje gurii față de argumentația atât de sănătoasă a țăranului.

Sfredeluș.

Steagurile lor au fost mâncate de șoareci...

Frate Sfredeluș! La dorința ta am venit și eu să iau parte la primirea generalului francez Berthelot. Pe drum am aflat și aceea, că magistratul orașului Sibiu ar fi dat ordin ca toți locuitorii orașului, după putință, să arboreze steaguri.

Bre, ce prevenitori se fac conlocuitorii străini din Sibiu!? — mi-am zis eu, Răzuș. În închipuirea mea par'că vedeam toate casele din Sibiu împodobite cu steaguri românești și franțuzești, — cele oficioase, — iar pe lângă ele de cele săsești, sau poate chiar și ungurești pe acolo, unde proprietarii caselor aparțin acestor națiuni.

Vorbind eu în acest fel unui tovarăș de pe drum, acela îmi răspunde: Ei, frate ai luat-o prea iute cu urda în Turda! Doar conlocuitorii noștri n'au steaguri de cari

pofteste inima ta: românești și franțuzești. Ei au, din decursul războiului, numai ungurești, săsești, austriace, germane, bulgare și turcești. Iar stofă pentru steaguri noi se află tare greu. Prin urmare de unde steaguri de cari pofteste inima ta?

Nu-ți pot da dreptate, îi zic eu Răzuș, tovarășului meu de drum. Doar din steagurile acele fără rost ar fi putut ușor face de cestelalte. Dacă e voință, se găsește și puțință.

Asta e drept, — fu răspunsul tovarășului meu. Mai cu seamă, că în Sibiu sunt și vopsitori destui, cari în deosebi acum, pentru bani buni românești ușor pot face, dacă vreau, din steaguri ungurești de cele românești...

Bine zici tu măi frate. Dar am auzit că steagurile ungurești, bulgare și turcești, Sașii le-au pus tot prin cele pivniți, atât le aveau de drag dela inimă. Acolo ar fi dat șoarecii peste ele. Iar pe cele austriace și germane nu vreau să le strice, ei tot mai au speranță, că peste Transilvania pot face o punte prin aer, care să-i lege cu Austria sau mai bine cu Germania...

O te pacoste cu steagurile foștilor aliați ai Sașilor, îmi răspunde tovarășul. Să li-le mănca șoarecii... Și apoi mângăierea Sașilor să se lege prin aer cu Austria și Germania!... Asta e mai grozav și decât continua plângere după privilegiile lor avute pe vremuri... Pe când dacă s'ar împacă cu realitatea, le-ar putea merge Sașilor mult mai bine.

Ai toată dreptatea, frate. Poate că timpul va lămurii totul, i-am răspuns eu și am încheiat convorbirea Răzuș.

Dela Consiliul Dirigent din Sibiu.

— Știri publicate în Gazeta oficială. —

I.

Sămănăturile din toamnă, putându-se face numai în parte, se poruncește, că în primăvară să se întregească așa fel, ca nici o brează de arător să nu rămână nesămănat.

Ca să putem lua măsurile de lipsă, — invităm pe toți plugarii să ne arete în grabă prin oficiile locale și comitatense, întinderea pământurilor nesămănite, lipsurile în sămânțele de primăvară, în vitele de muncă, precum și în porcii de prăsilă și galițe. Tot asemenea se vor arăta plusurile (dacă are de trecere) din acestea. Interese mari reclamă îndeplinirea conștiințioasă a acestei dispozițiuni.

II.

Oprim cu desăvârșire vânzarea și mutarea în altă localitate, fără permisiune, a tuturor mărfurilor și fabricatelor de prima necesitate, ca de pildă: piei, talpă, lână, in, canepă, stoffe, pânzături și orice fel de îmbrăcămintă, apoi: săpun, luminări și altele.

Impărțirea acestor mărfuri și produse se face numai prin Consiliul Național, resortul agricultură și comerț și anume: pe comitate prin organele ce ne stau la dispoziție. Permisuni singuraticilor nu se dau.

Ceice nu se vor supune, li se va confiscă mărfurile vândute și cea aflătoare în magazie, și se vor da în judecată.

Dr. Victor Bontescu
șeful resortului.

Generalul francez Berthelot în Sibiiu.

Conductul etnografic. — Defilarea companiei de onoare. — Plecarea generalului la Braşov. — Grupurile satelor pe strădele oraşului. — Insemnări.

Continuăm azi cu raportul despre sărbările aranjate în cinstea generalului francez Berthelot în Sibiiu. Din lipsa de loc am fost siliți să rupem acest raport în două, căci altcum am fi ocupat cu el mai întreg numărul de Crăciun.

De altcum prezența generalului francez în Sibiiu a mișcat toată Românimea, nu numai din comitatul nostru, ci până pe Țara Oltului, pe Țarnave și în Țara Hațegului.

În cele următoare descriem felul cum s'au prezentat încă o seamă de comune fruntașe din Țara Sibiiului, pe cari în numărul trecut le-am lăsat afară cu scopul de-a înșiră mai întâi pe oaspeții mai îndepărtați. Asta nu detrage însă nimic din meritul și lauda, ce li se cuvine unor comune fruntașe, ca Rășinari, Ocna, și altele, cari foarte mult au contribuit la înălțarea sărbării.

Rășinari, leagănul poetului Goga. Dacă duhul lui Șaguna se va fi îngrozit de obuzele grele nemțești, cari i-au tulburat somnul în 1916, se va fi trezit acum voios, să planeze deasupra reședinței de odinioară.

Cincisute de rășinarieni, cu toată comoara obiceiurilor strămoșești păstrate cu sfințenie din tată în fiu, au adus omagiu nobilei Franțe. Călărași voinici, ca brazii în munte, în frunte cu notarul comunal Valeriu Pria. Doisprezece călușeri, al căror vâtav, cu o îndrăzneală frumoasă, pășeste înaintea marelui general și se recomandă: Sunt Dan Țincu, vâtavul călușerilor din Rășinari... Lumea aclamează, iar generalul bate în palme, văzându-le jocul frumos. Ca într'o panoramă trec pe dinaintea ochilor întreg alaiul nunților noastre: carul cu mirii fericiți, carul cu zestrea miresii... Nu lipsește nici șezătoarea cu firele de tort și bobii aducători de noroc. Mândrul ciobănaș din fluer doinaș, își varsă tot focul inimii într'o doină, care să simte străină între zidurile posomorâte ale oraşului. Frun-

za verde îi e sora, și pe mușchi ar jucă hora...

Conductul Rășinarienilor a fost următorul: În frunte preoții Emilian Cioran, Emil Dancășiu, Pompiliu Simonetti (vrednicul preot-primar Lungu din cauze sanitare a absentat); învățătorii Moise Frățilă, Teofil Căliman, Ion Vidrighin, Emil Dancășiu, Victoria Frățilă, not. Ionel Frățilă. Călăreți: 65, Călușeri: 12. Corul 50 bărbați și femei, conducător: inv. E. Crăciun. O nuntă (mireasă Dobrița C. Mitrea, mire Dumitru A. Giurcoiu, nași Șerban Ilcuș cu soția Paraschiva), apoi o pereche tinăra (Bucur Lungu și soția Ana). Au reprezentat un car aranjat în șezătoare, alte femei torc, deapănă, dă cu bobii, cioban cu fluerul. La urmă au jucat și cântat în cor Hora Daciei (Frunzuliță și-o alună). Conductul femeilor a fost aranjat și condus de neobosita doamnă Aurelia Goga. Au mai luat parte nuntași, bărbați, femei și fete, cu totul la 500 de persoane. Reuniunea meseriașilor încă a contribuit mult la reușită.

Ocna-Sibiiului, au venit aproape o mie de oameni, tineri și bătrâni, bărbați și femei, aduși cu tren special. Călărași chipeși și încărcăți cu podoabele hărniciei femești. Călușeri de toată frumseța și punctuoși în mișcările jocurilor naționale. Patru cară trase de câte patru plăvani înpodobiți cu flori și năfrâmi. În primul car o nuntă țărănească cu toate obiceiurile ei locale. Al doilea ne arată pe harnicul țărăn ieșind să muncească glia strămoșască cu plugul, grapa și rotilele, aducătoarele pâinii de toate zilele. Pe „ciaglău“ ședeă plugarul îngândurat, îndemnându-și boulenii la mers cu biciul împletit de el în ceasurile de odihnă.

Urmează secerătorii și secerătoarele harnice, cu snop de grâu curat și secerile pe umăr, în cântece de buzdugan. Fetele, vestitele Ocnerițe, cu furcile în brâu torcând și dela noi minți furând. Băeșii ocnelor de sare în portul lor alb cu ciocane și alte unelte de scos sarea. Poporul, bărbați,

bătrâni, juni, tineri cu o mare de steaguri ale tuturor țărilor prietene și aliate Merită toată lauda frații Ocneri pentru inuta și purtarea lor bravă și frumoasă.

În fruntea acestei mândre ști erau preoții: Isaia Popa, Patriciu Cura, Alexandru Vidrighinescu, frații Ioan și Emil Hențeș, subloc. Isaia Popa și Ot. Radu precum și inv. pens. Savu Avram ales acum ca primar al oraşului.

Hamba sub conducerea părintelui Ciortea. Câteva perechi au jucat nărtita.

Racovița, urmașii eroilor grănteri, tacticoși în mersul lor. Aproape două sute de oameni, în frunte cu conducătorii părintele Florian, întors acasă din regat inv. M. Ogreaș și Tr. Pop, not. subst. Lonte Opriș.

Orăștia. Un grup de călușeri ecruțați din membri Reuniunii zidarilor sub conducerea vătafului I. Jurca și I. Berța. Imbrăcați în costumele naționale la fl, au jucat Călușerul într'un tact foarte curat. Au fost de toată frumseța.

Vin Mărginenii deștepți... Apollu mare și mic, Miercurea însufletită. Căl cu voinicii lui îmbujorați de suc de via lui Noe... Drașovul, Armenii, Alămorii, Vingardul și... Doamne adă-mi pe toți minți, să-i înșir în acest pomelnic al învierii noastre naționale.

Conductul durază ore întregi

Câteva ore a ținut această panoramă vie. Din strada Pintenului curgeau c dintr'un izvor, cete de bătrâni încărcați în robia sufletească, foști soldați ai unei împărății răsturnate, viitorii soldați ai României mari, mame și viitoare mame române. Fiecare grup, fiecare comună aplec seagul treicolor în fața generalului iubit c semn al închinării marelui popor francez.

O ordine, ca la o armată organizată s'a observat pretutindenea. Conductu a trecut prin strada Ciznădiei, în sunetul muzicii militare și al corului dlui Popovic către Piața Herman, de unde fiecare s'a îndreptat c'o însufletire de nedeșcris spre satele lor.

Defilarea companiei de onoare

Sfârșindu-se șirul satelor a urât defilarea companiei de onoare a Văntorilor

FOIȘOARĂ

Toader Călțun.

— amintiri —

Venit-a și el, ca tot natul,
(Când a sosit porunca 'n sat)
La regiment, în grabă mare,
Așa cum a jurat:
Să-și apere moșia, țara,
Tronul și pe împărat.

Pavel Călțun din Valea arsă
Ajunse-a doua zi în zori
La regiment. Il scriu în carte
Și-l pun între ficiori;
Cari au să dea piept cu dușmanul
Ca primii luptători.

Compania în straie nouă
Stă 'n șir, cu arma la picior;
În tot momentul să așteaptă

Să vie și domnul maior,
Noroc, curaj să le dorească
Voinicilor în drumul lor.

...Gornistul sună... Căpitanul
Comandă: Arma prezentați!
Maiorul în ținută mare
Vorbește ca și unor frați:
— „Ostași, azi țara e 'n pericol
Așteaptă să o apărați!“

Apoi, în rând pe fiecare
I-l agrăește 'n limba lui:
„De câți ani ești și Cum te cheamă?“
De numele satului...
Iar ei răspund privind cu jele
În ochii maiorului.

Ajuns la Pavel îl întreabă,
Ca și pe teialaltii de nume;
Și 'n glumă poate l'a cercat:
Să-mi spui: „De ce lupti tu anume?“
— „Infanterist Toader Călțun
„Eu lupt să fie dreptate 'n lume“.

O! De-ai trăi frate Călțun
Să-ți vezi dorințele 'nplinite;
Căci prea ai fost un suflet bun
În vremurile — afurisite.

Petru O. Clăteanu

Epigrame.

Unei ideliste.

Până-ce tu țeși din vise
La cununi și mândre sale,
Nemiloasă vremea 'n pă-ți
Împletește fire albe..

Unei materiliste.

Nu frânge iubito dorul,
Nu grăbi la cununie;
Mi-a spus Lina cu ghioc
Că câștig în lotărie!

prol.

români. Un mers ostășesc și mișcări, cari au adus la rezon (au făcut să înțeleagă) pe toți bârfitorii armatei române, că Românul e adevărat militar.

Pe fețele generalilor Berthelot și Moșoiu s'au ivit muțumirile sufletesti într'un surâs mult grăitor.

— Bravi soldați! a zis generalul Berthelot, întorcându-se spre generalul Moșoiu.

Plecarea din Sibiu.

Cu acestea s'a încheiat programul bogat al serbării. Generalii Berthelot și Moșoiu cu suitele lor, precum și membri Consiliului dirigent, urcându-se în automobile au fost aclamați de publicul mare. Berthelot câteva minute a mulțumit cu mâna la chipiu publicului pentru ovațiile aduse.

La orele 12 și trei sferturi Berthelot a plecat din gara Sibiiu spre București peste Brașov, ducând cu sine, pe lângă frumoasele amintiri și steagul mândru al Gușteritenilor.

Stradele Sibiiului răsună de cântecele grupurilor, cari se îndreptau în ordine frumoasă spre porțile din afară ale orașului.

Insemnări.

O întâmplare mult grăitoare.

N'am văzut, căci mi-ar fi trebuit să mă rup în nouăzeci și nouă de părți, ca să pot vedea toate și să vă descriu totul... N'am văzut, dar mi s'a spus dela martori vrednici de a-i crede, că în fața gării generalul s'a dus la grupul țăranilor și strângând mâna unui bătrân măreț (Chirca) i-a zis: Supuși a-ți fost, de-acum încolo sunteți liberi.

Un general francez, vine din țara, care să mai chiasă și mama învățăturii, și strânge unui bătrân mâna arsă de soare și crepată de munca zilelor grele. Aceasta strângere de mână n'a fost numai o întâmplare, ci a fost îmbrățișarea Franței, care ca o soră bună își arată dragostea față de sora ei mai mică. Bătrânule, care ai avut fericirea de a da mâna cu generalul Berthelot, în clipa aceea tu ai fost întregă suflarea satelor noastre.

Iubirea de ordine.

Ar trebui să ai o inimă de fer, ca să nu poți simți fiorul cald al bucuriei, ce a răsuflet din masele de jos ale neamului nostru, în aceste clipe de adevărată sărbătoare. Țărani, neștiutori de carte din mila legilor înșterate, își vărsau întreg amarul sufletelor în cântecele oprite de paragrafii făuriți de niște orbi.

Am cunoscut acest neam în durerile lui. Își închideă amarăciunea în cămara tainică a sufletului și munciă rugându-se, și se rugă muncind.

L'am văzut acum, în cel mai înalt grad al bucuriei. Dacă n'ar fi în firea lui iubirea de ordine și dragostea spre ce e bun și frumos, ar fi izbucnit din el sălbătăcia...

Asupririle de veacuri ar fi avut un răsunet dureros pentru neamurile, cari trăiesc printre noi, dacă n'ar fi sădit de Dumnezeu în neamul nostru iubirea de de-a-proapele. Cred, că aceia, cari doresc să trăiască cu noi, se vor fi convins de aceasta cu ocaziunea sărbătorilor de Joi.

Ungurii, de să vor adună numai o sută laolaltă, nu pot sfârși, fără să nu se bată sau să provoace scandaluri. — Noi am fost Joi zeci de mii, ieșiți de-asupra asupri-

torilor noștri. Cu toate aceste nimănui n'am dat prilej de-a se plânge în contra purtării noastre.

Viitor de aur.

Române, care ai trecut pe dinaintea generalului Berthelot, să știi, că ai legat prietenie cu cel mai învățat popor, cu Francezii. Fă-te vrednic de această prietenie, care te va ridica în rândul popoarelor mari și puternice. Munca bine chibzuită, trezia și hărnicia sunt drumurile, cari ne pot apropia mai iute de această țintă. Spuneți celor cari n'au putut lua parte la această înfrățire, că generalul Berthelot, fiu al Franței, dorește poporului român un viitor de aur.

Calendarul Poporului pe 1919

apare în curând și va cuprinde toate întâmplările mai însemnate de peste an, între cari și marile schimbări întâmplare în săptămânile din urmă.

Apariția întârzie din cauză, că așteptăm sosirea unor chipuri, pe cari le-am comandat la Viena, iar acum întârzie din cauza postei vieneze, care încă nu primește pachete pentru Ardeal.

De aceea rugăm pe toți, cari cunosc Calendarul nostru, să mai fie puțin în așteptare. O să cumpere la vreme un calendar bun și interesant, care va descrie toate luptele Românilor și izbânda neamului nostru cu înființarea României mari.

Fiți deci încă câteva zile în așteptare, dacă vreți să aveți în casă un adevărat calendar bun.

Cine dorește, poate să trimită bani și pentru calendar deodată cu abonamentul pentru Foaie. Prețul calendarului este 2 coroane, iar cu trimiterea pe postă 2 cor. 30 fil. Cine comandă dela 10 exemplare în sus primește rabatul convenit. Așteptați încă puțin timp după acest calendar, care, ca totdeauna, nu va fi numai un calendar cu sărbătorile de peste an însemnate cu roșu, ci o adevărată carte românească bună, vrednică să stea un an de zile pe masa oricui.

Către abonați.

La Nr. 4 al Foi am adăugat mandate postale, cu rugarea cătră iubii noștri celtori și abonați, să binevoiască a plăti abonamentul pe anul viitor și să lăsească foaia noastră în cercul cunoscuților, ca astfel să o putem face tot mai bună. Prețul de abonament este:

Pe un an	16	coroane
Pe o jumătate de an	8	"
Pe trei luni	4	"

Binevoiți a trimite abonamentul după puțină mai de grabă, ca să nu fim prea îngrămădiți cu lucrul.

Numeri de probă, îndeosebi acum pe serbători, trimitem gratis oricui, dacă cineva de fapt și vrea să aboneze Foaia. În cazul acesta să ne scrie numai adresa.

Cât pentru trimiterea foilor observăm spre orientare: Fiind mai peste tot locul poșta încă tot în mâni ungurești, aflăm cu cale a scrie comunele deocamdată tot ungurește. Asta va mai merge așa câteva săptămâni. Nu voim să se întâmple, — cum am auzit dejă, — că neputând poștarul dela cutare poștă ultimă să cetească numirile comunelor românești, se pierde foaia, iar

abonatul nostru din sat tot așteaptă după Foaie, care din vina nepriceperii poștarului nu mai ajunge la el. Dar în scurtă vreme se va îndreptă și aceasta. Numele comunelor se vor scrie, apoi numai românește.

In toiul organizărilor.

Congresul profesorilor români.

Incredințați din partea unei consfătuiri a profesorilor, ținută la Sibiiu în 15/28 Decembrie 1918, cu convocarea unui congres al profesorilor români, rugăm pe toți profesorii școlilor noastre medii (licee, școli reale și comerciale, școli superioare de fete) și a școlilor de specialitate (școli normale și seminarii teologice) din Transilvania, Bănat și părțile ungurești, precum și pe profesorii români dela aceleași categorii de școli susținute de fostul stat ungar, să participe la Congresul profesorilor români, care se va deschide Duminecă în 6/19 Ianuarie 1919, la orele 3 d. a., în Sibiiu, în sala festivă a „Asociațiunii“. Se vor discuta următoarele probleme:

1. Organizarea profesorilor.
2. Raportul școlilor secundare și superioare față de stat.
3. Planul de învățământ.
4. Cursul pregătirii pentru profesori.
5. Recrutarea profesorilor în viitor și înființarea unei universități române în Transilvania.
6. Salarizarea.

Sibiiu, 21 Decembrie 1918.

Gavril Precup
profesor la liceul
din Blaj.

Romul Căndea
profesor la semina-
rul teologic din Sibiiu.

Congresul învățătorilor.

Aducem la cunoștință, că din cauze neătârătoare de voia noastră, congresul proiectat pe ziua de 10/23 Ianuarie 1919 se amână deocamdată pe timp nehotărât.

Însă în scopul pregătirii lucrărilor pentru congres convocăm pe ziua susamintită în Sibiiu la ora 9 a. m. (Școala centrală) la o consfătuire confidențială pe toți învățătorii aleși la Alba-Iulia în Marele Sfat Național, precum și membrii comisiei organizatoare. Prin aceasta cade și chemarea învățătorilor țeri ofi publicată în «Telegraful Român» Nr. 151.

Sibiiu, 27 Decembrie 1918.

Din încredințarea comisiei de organizare:

Dumitru Lăpădta
prezident.

Candida Popa
secretar.

Știri diferite.

— Pe linia Piski Consiliul național român din Hunedoara a oprit 40 de vagoane cu fier, cari erau îndreptate către fabrica de muniții și gloanțe a lui Weisz Manfred din Budapesta. Bine înțeles, că hărnicii Români din Consiliul național român din Hunedoara au oprit pentru scopuri românești cele 40 vagoane cu fier, deoarece Ungurii au destul lucru deocamdată cu fabricarea minciunilor....

— Mackensen, cu Nemții lui, fiind internați lângă Budapesta s'au gândit la o șmecherie. Au încărcat un tren cu Nemți și punând o cruce roșie pe el i-a dat drumul către Germania. Francezii însă au băgat de seamă șiretlicul Neamului și în Pojon a oprit trenul. Celor bolnavi le-a

dat drumul către Germania iar pe cei sănătoși, cari au vrut să înșele lupu cu pielea oii, i-au întors înapoi.

— Antanta a ordonat sequestrarea (cu-prinderea) tuturor vapoarelor și corăbiilor germane aflătoare în Turcia. Ungurii și Germanii din Turcia vor fi duși în Franța și internați până la încheierea păcii.

— Iászi Oszkár, ministrul Ungariei, vrea să facă alegere de deputați în Ardeal pe baza legii ungurești. Poftescă și fac-o la dumnealor acasă!

— Germanii, cari au voit să ocupe lumea toată, au ajuns în mari strămtori. Așa armata din Ucraina, neavând trenuri nu se poate reîntoarce acasă.

— Pentru transportarea în țară a rezervelor armatei engleze demobilizate, până acum, se cer 13 mii de trenuri.

— Secretarul de stat german într'o vorbire a spus, că primul pas îl va face pentru a înăbuși revoluțiile, iar al doilea pentru a șterge serviciul obligator (cu de-a sila) militar. De-ar reuși bine ar fi!

— Unii domni dela București, între cari au fost și scriitorii Karnablait, Herz și Galactian, pe vremea lui Vilhelm-împărat s'au cam pupat cu Nemții, pentru care fapt acum stau la răcoare. Le-or trece pofta de-a mai mânâ apă pe moara dușmanilor. De-altcum îi spune numele din ce ape sunt!

— În Germania treburile țării sunt foarte încurcate și spiritele inversunate. Vestitul Ludendorf, care dă în lume veștile mincinoase despre învingeri, a fugit din țară căci li eră teamă, că o să-l scarpine cineva.

— Ca și la noi, în Franța încă s'au făcut mai multe împrumuturi de războiu. La cel din urmă împrumut Francezii au scris o suma de 30 miliarde franci. Ei au luptat, au plătit, dar au și învins.

— După știrile mai noi, conferența pentru pace se va începe în 13 Ianuarie. Număr nenorocos, dar numai pentru unii.

— În Berlin au fost lupte mari de stradă între trupele guvernului și între o altă grupare numită Spartacus, care dorește să ia în mână frânele guvernării.

— După știri sosite în decursul săptămânei, trupele cehe sunt în depărtare de 40 kilometri de Budapesta. Planul lor e să ocupe capitala Ungariei pentru a ține ordinea, care în timpul din urmă lasă mult de dorit.

— Troțki și Lenin, căpeteniile de odinioară ale revoluției rusești, au ajuns în dușmănie din cauza schimbărilor de păreri. După cum se vestește din Copenhaga capitala Danemarcei, Troțki a deținut pe Lenin și s'a proclamat numit pe sine de dictator (atotstăpânitor).

— După știri venite din Petersburg, pe generalul Brusilov, l'au ucis la porunca guvernului lui Troțki

Sub conducerea lui Apostol D. Culea fost institutor, apare în Chișineu (Basarabia) o revistă didactică a Directoratului Ministerului de Culte din Basarabia „Școala Basarabiei“. E bine îngrijită. Tratează chestiuni școlare, pedagogice și probleme de educație. Articolul „Școală și suflet basarabean“ scris de Onisifor O. Borcea, e de toată frumusețea. O amănunțită pătrundere psihologică și o clară analiză a sufletului basarabean. O recomandăm învățătorilor noștri din toată inima, iar celor cari muncesc la ea spor la muncă.

Concertul

Reuniunii meseriașilor sibieni.

S'a ținut Miercuri în 26 Decembrie v. (a doua zi de Crăciun) în sala cea mare dela „Unicum“, care pentru primădată a fost împodobită cu drapelul național și mândre cusături țărănești.

După patru și jumătate ani de continuă vărsare de sânge nevinovat, meseriașii sibieni s'au adunat de nou sub aripile Reuniunii. Au venit cu toții de prin lumea largă, ca puii ci rătăciți, călăuziți de dorul de înaintare. Și fiind acum sărbătorile, e ceva explicabil, că dl Tordășianu, președintele Reuniunii s'a cugetat la aranjarea unui concert, după care a urmat joc, ca astfel tinerii să-și mai uite de necazurile suferite în acești patru ani.

Ca fapt îmbucurător remarcăm împrejurarea, că corul Reuniunii de astădată s'a prezentat peste orice așteptare. Am văzut între coriști și coriste pe unii dintre cei mai vechi membri, cari cu drag au sărit la glasul de chemare în jurul Reuniunii. O bună impresie a făcut prezența damelor în mândrul port săliștenesc.

Primul punct din program a fost un cor mixt de Dima, după care a urmat romanța „Un chip tăiat de daltă“, cântată frumos de dl George Moga. Punctul al treilea a fost „Inima“, cor mixt de Bena. A plăcut mult declamația doamnei Elena Măgeanu: „Inchinare ostașilor Români“, prelucrare după Alexandri de un suflet înțelegător al zilelor de azi. Dl Nicolae Ișan, un bun tenorist, care și în acești ani de suferințe și-a conservat bine vocea, a delectat publicul cu două cuplete. A urmat apoi din nou dl Moga cu anecdota „Hăl mai tare om din lume“. Priceperea artistică în felul de predare a dlui Moga ne face a crede, că pentru dânsul în România mare se deschide un frumos viitor. Parcă-l vedem azi-măne unul dintre cei mai buni comici. Cu executarea unor compoziții clasice din Ciprian Porumbescu și din operele unui compozitor francez dl Aurel Covrig s'a distins ca excelent violonist. A fost acompaniat la pian de dl Pompiliu Verzariu. La ridicarea valorii artistice a concertului a contribuit și doamna Oli Dr. Deleu, acompaniând la pian pe dl Silviu Milea, care cu o voce sonoră și gingașe a executat trei cântece solo bariton. Încheierea a fost rezervată corului mixt cu „Trecui valea“, care prin executarea precisă și cu simț a lăsat cea mai bună impresie asupra publicului de față.

Corul Reuniunii a fost condus cu destulă destoinicie din partea dlui Ioan Stanciu, un meseriaș din generația tină, ceea ce încă e dovadă de progres.

La concert a luat parte foarte mult public, inteligență, meseriași și țărănime. Au fost și mulți ofițeri, în frunte cu generalul Moșoiu și dl Dr. Stefan C. Pop, șeful resortului armatei și siguranței publice, cari, dimpreună cu alți fruntași din rândurile prime ale societății românești din Sibiu, prin prezența lor au onorat prestațiunile frumoase ale meseriașilor.

După concert dl general Moșoiu cu dl Dr. Pop și alții au format o masă în una din salele de alături, unde s'a luat cină comună, iar un tinăr vânător s'a mai produs cu o seamă de cântece foarte frumos predate. Într'aceea tinerimea se încinsese în hora mare, la care deodată vedem că vine și se prinde și dl general Moșoiu,

iar după aceea s'a retras pe bina sălii, de unde a privit, dimpreună cu dl Pop, încă un timp jocul tineretului. A fost o seară plăcută pentru toate clasele din societatea sibiiană. Rap.

Glume...

Din trasta lui Moș-Păta.

— Vezi măi Țigane — zice un Român către Hâncu Căldărariu, — dacă ai fost în bătaie, acum capeți pământ...

— Șe pământ mo taticule?

— Pământ mă Cioroiule, câteva jugăre, să 'nciripi și tu o gospodărie ca toți oamenii.

— D'apoi dacă numai atâta, să și-ți țină ei. Șe să fac eu cu pământul, dacă n'am o coajă de mălaiu!? Mai bine mi-ar cumpără o diplă, că mai mare pomană și-ar face...

*

Ion, sluga vecinului Honț, vine într'o seară de pe uliță cântând: „La arme cei de-un sânge și de-o lege“ și-așa mai departe. Lui Honț i-se sloboade curajul în picioare, când aude pe Ion cântând de arme și de sânge...

— Lasă moi Ioane chintarea asta... Mai bine hai se chintăm amundoi: „Trăiască Rumunia mare“!...

Trăgând cu urechile...

— În dreapta și 'n stânga. —

S'a întâmplat în gară la cassa de bilete.

— Vă rog doamnă un bilet de clasa a II-a la „Câmpul libertății“ și unul cl. I. la „Războeni“.

— Cum chemat la ele în Magyarország, întreabă casierita.

— Cel dintâiu a fost Küküllöszög, al doilea Székelykocsárd, fu răspunsul.

*

Eram la barbier... Mai mulți domni vorbiau săsește despre armata și soldatul român.

— Sunt săraci... Nu vezi ce sdrențoși sunt!? zice unul.

— Săraci dar cinstiți, răspunde altul. Cinstiți!? De pe ce poți ști asta?

— Frate, răspunde dânsul, am avut soldați de-ai noștri în cortel și mi-au furat marfa încuiată cu șapte lăcate.

— Ei și? Ce-are a face?

— Am avut soldați români în curte peste noapte și marfă de zeci de mii... Mi-am luat adio dela ea... Când mă scol dimineața, nici un gram n'a lipsit din ea. Am mulțămît soldaților, ca și când ași fi căpătat-o în cinste dela ei...

Spun, că în ziua aceea am fost foarte mulțămît.

*

Pe un domn, care în vremea intrării României în războiu nu mai știa vorbi românește de frica detectivilor, îl întâlnește un vechiu prieten, care știa de vitejia prietenului său și de aceea voia să-i dea un bobarnac ca lecție.

— „Doamne mulțămescu-ți, că te văd tare și mare, că auziam ca-i fost încuiat pentru ținuta ta românească...“

Cel cu musca pe căciulă răspunde: „Ba încuiat n'am fost, dar am suferit mult pentru limba...“

— „Pe care tu ai uitat s'o mai vorbești, prăpăditule“, continuă prietenul indignat.

Petrol.

Informațiuni

An nou fericit!

Anul nou în fericire
Sănătate, mulțămire,
Să-l petreacă fiecare!
Preste România mare
Domnul sfânt trimeată-și darul,
Belșug s'aducă hotarul,
Să preschimbăm sărăcia
Cu cântul și veselie!

Redacția.

Parastas în amintirea eroilor români. În toamna anului 1916, mulți voieni și-au dat viața în luptele crâncene din jurul Sibiiului pentru desrobirea noastră. Pentru odihna sufletelor acestor eroi, se va sluji un parastas Duminecă în 30 Decembrie v. la orele 10 în Catedrală. După serviciul divin, va fi procesiune la cimitirul militar, unde își dorm somnul de veci vitejii fără nume, pe ale căror morminte se vor pune cununii. Toate clopotele dela toate bisericile se vor trage în decursul procesiunii.

† **Victor Rusu.** Mulți dintre cefitorii acestei foi vor fi auzit și cunoscut pe colonelul Victor Rusu. De numele acestui Român viteaz sunt legate multe fapte vitejești săvârșite pe plaiurile Bucovinei și Carpaților. Victor Rusu, desbrăcând mai înainte uniformă de ofițer austro-ungar, și-a ales ca armă peana, scriind la mai multe foi pentru cauza românească. În anul 1914 s'a înștiințat de bună voie ca simplu soldat. Prin vitejiile sale a ajuns la rangul de colonel. Numele lui a ajuns vestit ca al uriașilor din povești. Rușii au pus premii mari pentru prinderea acestui erou, care a devenit spaima lor. După intrarea României în războiu, tot mai rar s'auzia de numele lui. Un soldat, care a luptat multă vreme sub conducerea lui Rusu, ne-a povestit, că după înfrângerea Românilor, Rusu și-a pierdut mult din curajul său și că era mai mult morbos. Acum aflăm, că acest erou a murit într'un spital din Pesta. Dormi în pace!

O conferință literară ține dl colonel veterinar Moga, din armata română, Duminecă în 30 Decembrie v. 1918, la 5 ore d. amiază în sala cea mare a „Asociațiunii“ din Sibiiu. Dl colonel Moga va vorbi despre: „Franța și România mare în veacul al 16-lea“, expunere istorică, politică și literară. Va cânta și corul mixt al Reuniunii de muzică. Prețul de intrare 1 și 2 cor.

Consfătuiri de specialiști. Consiliul dirigent, resortul pentru agricultură și comerț, invită băncile să trimită câte un delegat la consfătuirea de Miercuri, în 2 (15) Ianuarie 1919, în sala comitatului Sibiiu, la orele 10 a. m. — Acelaș Consiliu convoacă la consfătuire și pe delegații industriașilor, meseriașilor și negustorilor, pe ziua următoare, Joi în 3 (16) Ianuarie 1919, în acelaș loc și la aceeaș oră.

Știri din Budapesta. La ședințele socialiștilor „români“ (oi vei) din Budapesta, au luat parte și un număr de jidani din România, cari în urma ocupării trupelor germane au adus servicii Nemților și din acest motiv au fost siliți să se refugieze. Ședința au convocat-o ei și au respins hotărârea adunării naționale dela Alba-Iulia, declarând că nu doresc alipirea Ardealului cu România. Au tipărit și manifeste redactate

de un Avramescu, român cu plapomă trei-coloră și le-au dat agenților ca să le împărtășe prin Ardeal. — Poporul să ia aminte și să pună mâna pe acești jidănași ticăloși și să-i deie pe mâna armatei române, care va proceda după cum se cuvine cu astfel de ticăloși, cari ascunși sub nume românești servesc interese streine. Unde-i recunoștința față de România barem, care-i hrănește și-i suferă pe pământul ei?

Din Hunedoara. Au fost prinși aici de către armata română doi agenți ai socialiștilor unguri din Budapesta, cari au luat parte la consfăturile ultime de-acolo și cari au adus în oraș sute de manifeste, cari din fericire n'au putut fi împărțite fiind prinși din vreme de către un caporal dintr'un regiment de vânători. Intrebați fiind de comandantul militar al acestui oraș, au descoperit toate gândurile lor. Indivizii sunt puși sub pază și vor fi înaintați Curții marțiale (judecății de războiu) pentru a-și lua pedeapsa.

Foltea.

Ordonanță. Toți aceia, cari cu ocazia licitației publice din anul 1917, au cumpărat mobile și alte obiecte de-ale dlor Octavian Goga, Dr. Constantin Bucșan și Octavian C. Tăslăuanu, refugiați în România, sunt invitați să le prezinte în termen de trei zile dela apariția acestei ordonanțe, la comenduirea Pieții în Sibiiu.

Inștiințare. Prelegerile la institutul nostru se vor reîncheie în 21 Ianuarie st. n. 1919. Năsăud, la 2 Ianuarie 1919. Direcțiunea gimnaziului superior fundațional.

† **Victor Mandea,** inginer la căile ferate, după un morb greu a răposat în 23 Decembrie n. — În mormântarea s'a făcut în 25 Decembrie n. din capela spitalului Carolina din Cluj. În veci amintirea lui.

Dela cenzură. Se aduce la cunoștință, că toate dispozițiile cuprinse în ordinațiunea Nr. 6 trebuiesc supuse mai întâi aprobării polițienesti, care însă numai după aprobarea și din partea oficiului de cenzură (dela școala de Cadeți) are deplină valoare. Cererile în scris sunt a se prezenta căpitanului orașenesc.

Aviz. Dl general, comandantul trupelor a dat ordin, că toate cererile adresate de diferite persoane, pentru a li se îngădui se rămână în Sibiiu să fie primite la comenduire, iar nu trimise acestui comandament.

Comenduirea Pieții.

Ticăloșiile unui smintit. Din Avrig ni se scrie despre faptele unui fecior, care îmbătându-se, a umblat pe stradele satului ca un câne turbat, lovind în dreapta și stânga pe cei cu cari se întâlnește. Pe vr'o trei feciori i-a și junghiat cu baioneta. Deocamdată nu-l amintim cu numele pe acest nevrednic, dar dăm sfat oamenilor din sat, cari și așa îl cunosc, să-l desprețuiască și nici un amestec să nu-și mai facă cu el. Aceasta e o pedeapsă, care o poate simți cel vinovat în viața întregă.

Fiți cu grije. La gara Hususăului mai mulți băeți au aflat o bombă, pe care lovindu-o cu bățele a explodat. Bucățile desfăcute au rănit de moarte pe toți cei din apropiere. Fiți cu grije oameni buni, căci destul a costat războiul acesta, nu mai se cere moartea vieți din nepriceperea și negrija noastră.

Târgul Sibiiului se ține Luni în 13 Ianuarie n., și anume: atât cel de mărfuri cât și cel de vite, în aceeaș zi. Vite se pot vinde numai pe lângă pas (țidulă) în toată regula.

Aviz. Masa festivă proiectată pe Duminecă acum se amână pe Dumineca viitoare, în ziua de Bobotează.

Spre știre. În săptămâna din 19—12 Ianuarie a. c. ține serviciu în timpul amezii și nopții, farmacia „La Ursu negru“ a lui Guido Fabritius, piața mică Nr. 27, pentru trebuință grabnică de medicină.

În semn de cinste. Cu ocaziunea petrecerii între noi a generalului Berthelot, toate foile românești au scris despre dânsul. Unirea dela Blaj a închinat un întreg număr marelui prieten, pe care îl va trimite cu un om anume generalului.

Fotografii dela defilare. Defilarea satelor noastre pe dinaintea generalului francez a fost fotografiată în mai multe feluri. Aceste fotografii se isprăvesc în zilele acestea, le vom pune spre vedere în vitrina Librăriei noastre, (strada Măcelarilor Nr. 12), de unde se pot cumpăra. Ceice doresc să aibe astfel de fotografii ale diferitelor sate, călușeri, călărași etc. să poftască ocazional ale vedea.

Mulțumită publică. La petrecerea cu joc aranjată la 25 Decembrie v. 1918 de „Reuniunea meseriașilor“ din Rășinari s'au făcut următoarele suprasolviri: Familia Nicolae Vidrighin 90 cor. Petru Vidrighin loc. 15 cor. Moise Frățilă dir. 12 cor. Iordache Bogdan 10 cor. Valeriu Pria not. 7 cor. Șerban Ilcușiu 6 cor. Teofil Căliman 5 cor. Savu Tăpălagă 5 cor. Ion Vidrighin inv. 4 cor. Coman Droc 2 cor. Susnumiților și pe această cale li se exprimă mulțumită. Venitul curat a fost 672 cor. 90 fil. — Rășinari, la 26 Dec. v. 1918. *Comitetul.*

Scurt în vorbă, mare 'n fapt.... Când generalul Berthelot a fost în Cluj, o deputațiune în frunte cu cel mai mare dușman al Românilor, șovinistul Apáthy, s'a prezentat la el, rugându-l să apere Ungaria a fi ruptă de Români. — Generalul Berthelot a răspuns: „Da, da, domnilor; eu apăr dreptatea și numai dreptatea, de aceea: „Trăiască România mare!“... Și bieții Unguri, plecând urechile, au ieșit ca plouați afară....

Cum și-a ajutat un servitor neamul său. Sunt oameni cari cred, că, nefiind puși în fruntea unor treburi mai mari, nu pot ajuta neamului după cum vreau ei. Aceasta e o credință neîntemeiată. Ori unde ai fi, ori cât de mic rol să ai, dacă cu adevărat îți iubești neamul, poți face mult pentru el. Boemul Douba a fost un simplu servitor în ministerul din Viena. Știind Douba că neamul său are mare lipsă de a cunoaște diferite chițibușuri din ministerul Vienei, el noaptea decopiază (scria) documente din cancelaria ministrului și le trimetea acasă. Din acestea conducătorii poporului boem aflau planurile Austriei, de care voia să se despartă. Cunoscând ei planurile, știau cum să le strice socoteala Austrieilor, așa că aceștia, când ieșiau cu planul lor afară, se loviau de zidul de apărare al Boemilor (Cehilor). — Iată că și un servitor a putut aduce servicii prețioase neamului, dacă a voit.

Coadele de topor. Sub stăpânirea scurtă a Germanilor în România, mulți ofițianți au rămas în oficiile lor. În vremea aceasta, cei slabi de suflet s'au făcut uneltele Nemților, ajutând cu fapta sau cu vorba pe asupritorii neamului lor. Acestor coade de topor le-au sosit ceasul răsplătirii. În contra lor s'a pornit cercetare aspră și ceice s'au făcut vinovați de trădarea mâr-

șavă își vor lua răsplata meritată. — E cea mai scârboasă purtare, când cineva, pentru a ține buzunarul, sau din altă cauză, se face prieten cu celce îți asuprește neamul. — Drept a avut poetul nostru Eminescu, când a zis: Cine va îndrăgi străinii, mânca-i-ar inima tănii...

Cu porția, nu cât vrei... Pe când erau la noi, mai apoi în România bravii soldați germani, ne mâncau porcii și găinile, iar noi și frații de peste deal, înghițiam în sec. Pe atunci pentru dâșii nu era porție. Ferbeau porcul întreg și cu ceeace se deducea o familie în anul întreg, ei îl mistuiau 10 inși la o mâncare. Acum, când nu mai au de unde fură (pardon, am voit să zic că nu mai au de unde recviră), se mulțămesc și cu porția dată. Insuși Mackensen, cu cei 130 ofițeri de lângă el, primesc fiecare porția măsurată, care nu e așa mare să li se strice stomacul.

Popor de ordine. Maghiarii, scornesc câte și mai câte minciuni despre noi, ca să ne arete ca pe un popor, care nu știm ține ordine în țară, void prin aceasta să ne strice în fața lumii culte. Noi am dovedit însă lumii întregi, că iubim ordinea și disciplina. Ciocnirile ivite între noi și ei, s'au iscat peste tot locul din vina lor. Asta au dovedit-o cercetările făcute. Ce popor de ordine și de înțeles sunt ei, se vede și din încăerarea din zilele trecute în Pesta. S'au bătut frații ei între ei, fără să știe din ce cauză, numai așa din vitejie și au lăsat pe câmpul de onoare morți și răniți. Numai înainte brav popor de ordine, ca să vă dați voi atestatul, să nu ziceți că noi vi-l falsificăm.

Ordinațiune. Disciplina și decorul militar precum și buna creștere, pretind dela fieștecăre ostaș, că la întâlnirea cu superiori, să dea acestora onorul militar prin salutul reglementar. Invit deci toți ofițerii amployații, stegarii, subofițerii și ostașii să îndeplinească acest ordin cu cea mai mare strictetă, mai ales față de reprezentanții armatei române. In contra acelor, cari nu respectează ordinul acesta se va purcede pe cale disciplinară, iar purtarea uniformei le va fi interzisă. Șeful armatei și siguranței publice.

Pretențiile Italiei la conferința de pace. La înțelegerile de pace, cari se vor începe în curând, Italia își va face pretențiile (cererile) ei în felul următor: 1. Unirea complectă a Italiei cu granițe geografice și militare. 2. Recunoașterea Albaniei ca stat de sine stătător. 3. Italia să iee parte la regularea pământurilor turcești din Africa. 4. Regularea coloniilor din Africa. 5. Despăgubirea de războiu și împărțirea dreaptă între aliați. 6. Garanții pentru libera emigrare a Italianilor.

Aviz. Aducem la cunoștința tuturor acelor, cari ni s'au adresat cu întrebări, cum și a întreg publicului nostru românesc, că „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român“ va scoate, în timp apropiat Calendarul său pe anul 1919. Calendarul este sub tipar și va avea un cuprins interesant, de actualitate, provăzut fiind cu multe ilustrațiuni ale persoanelor marcante în noua viață ce se înfiripează a poporului românesc. Biroul Asociațiunii.

Înștiințare. Conform ordinului Mare-ului-Cuarter-General-Român Nr. 1174, se aduce la cunoștința publică generală, că nu se va permite locuitorilor să plece, pentru a se înrolă în armatele organizate de guvernul ungar sub ori ce fel de motiv ar fi (Gărzi, mobilizări parțiale etc.) Acei cari totuși pleacă și părăsesc avutul și casa lor, pentru a intra sub steag străin, sunt pentru totdeauna buni plecați și că nu vor mai fi primiți să se întoarcă niciodată. Comandantul trupelor din Transilvania: General Traian Moșoiu.

Caz de moarte. Ni se scrie: Cu a-dâncă durere aducem la cunoștința tuturor neamurilor și cunoscuților trecerea din viață a preaiubitei și neuitatei soții și mamă Mariuța Frandes, născută Sgură, întâmplată după un morb scurt în 9 Noemvrie st. n. în etate de 30 ani și al 12-lea al fericitei Sale căsătorii. Inmormântarea a avut loc la 11 Noemvrie, în cimitirul bisericii din Hodac. O deplânge micii copilași Natalia, Aurel, Mitică, Lucian și Marioara dimpreună cu îndureratul soț Dumitru Frandes, comerciant în Hodac. Din prilejul trist al morții soției sale, dl Frandes ne-a trimis suma de 20 coroane, pe

care am transpus-o „Reuniunei meseriașilor sibieni“ ca contribuire la fondul pentru cumpărarea unei hale de vânzare.

Bioscopul Apollo, în sala dela „Gesellschaftshaus“, va reprezenta următoarele piese: 11—12 Ianuarie: Cele trei femei ale sale, dramă; 15—16 Odon Nr. 7, dramă dedectivă; 17—18: Vânătorul 7, dramă dedectivă; 17—18: Vânătorul tălu, dramă. — Direcțiunea poștește an nou fericit publicului românesc.

Poșta redacției.

Mai multora. Din cauza circulației nereglată a poștei, o seamă de scrisori sosesc cu mari întâzieri. Urmarea este, că multe știri sau lucruri bune de publicat își pierd actualitatea. Astfel este a se înțelege, că cutare sau cutare știre trimisă nu apare în Foaie, iar nici decât rea voință. De aceea ne rugăm, ca asupra la orice chestii să se scrie cât se poate de grabnic.

Mersul trenurilor în Sibiiu

se schimbă tot mereu. De aceea publicăm din nou circulația trenurilor.

Pleacă dela Sibiiu spre:

Făgăraș, zilnic	la	8.40 dim.
Copșa mică, zilnic	„	6.20 dim.
„ „ „ „	„	4.02 d. a.
Vințul de jos, „	„	8.00 dim.
Turnu roșu, zilnic	„	7.04 dim.
Ciznădie, în zile cu soț „	„	5.23 dim.
Agnita, Luni, Mercuri,		
Vineri	„	7.40 „

Sosesc în Sibiiu dela:

Făgăraș, zilnic	la	12.22 d. a.
Copșa mică, zilnic	„	11.35 dim.
„ „ „ „	„	10.05 seara.
Vințul de jos	„	7.30 seara.
Turnu roșu, zilnic	„	10.00 dim.
Ciznădie, în zile cu soț „	„	5.23 seara.
Agnita, Marți, Joi, Sâmbătă	„	7 seara.

Alte trenuri, până când se vor lua noi hotăriri, nu mai umblă.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Numeri singuratici din Foaia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Deva: Libr. Schuller Albertné	Săliște: Dumitru B. Comșa
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dej: Mühlberg Jenő	Săsciori: Nicolae Răchițan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Satni nou: Emilia Bogdan
Băița: Ioan Belea	Hățeg: Nicolae Sbuchea	Sebeșul săsesc: Librăria Erich Hutter
Beiuș: Librăria „Doina“	Hunedoara: Nicolae Țintea	Sibiiu: Librăria „Foaia Pop.“ Trafica Barbu
Bistrița: F. Stolzenberg	Lipova: Onuț Moldovan	„ Herm. Frank
Blaj: Librăria Seminarială	Lugoj: Librăria Gh. Țăranu	„ Karl Engber
Brad: Librăria „Minerva“	Orăștie: Librăria Branga. Weiss Dezső	„ Luise Knop
Brașov: „Brassoi Lapok“	Oravița: Librăria I. E. Țianu	„ Laj. v. Németh
Cluj: Petru Barițiu Grünfeld Jozsefné Jokai Tözsdé Luday Tözsdé	Rădăuți: Samuel Hath	„ Jahota
	Rășinari: Búcur Țincu	I. Binder
		Turda: Librăria Poporală
		Vârșet: Amalia Kirchner
		Vințul de jos: Fillala „Ardeleana“

In toate aceste locuri se află „Foaia Poporului“ în ziua primă sau a doua după trimiteră din Sibiiu, dupăcum e depărtarea. Dela Sibiiu se trimite Joia.

Cine ar dori se vândă foaia, sau ne poate recomanda vânzători de foi în orașele și satele unde nu sunt, se binevoiască a scrie la Administrația „Foaia Poporului“, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Aviz!

Cătră toți cetitorii noștri, intelligentă și țărani dela sate, ne adresăm cu rugarea, să binevoiască a lăți cât mai tare foaia noastră în cercul cunoscuților lor.

Prețul Foi este:

Pe un an	K 16.—
Pe o jumătate de an	„ 8.—
Pe trei luni	„ 4.—

Cine dorește să cunoască „Foaia Poporului“, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis.

Se caută cvartir

Se caută spre închiriere numai decât, sau până la 1 Februarie, un cvartir cu 4 sau 3 camere și bucătărie. Oferte la administrația Foi sub N. P.

2 case

sunt de vânzare, una nou zidită cu grădină și grajd, a doua casă e provăzută cu atelier bun de făurărie. Doritorii să se adreseze la Schappes, Sibiiu, Neppendorferstrasse 5.

Publicațiune.

Pentru asigurarea transportului lemnelor de fag crepate, aflătoare în pădurea Stezii (Șanta), cari au să fie aduse în magazinul de lemne al orașului Sibiiu, se va ține licitație verbală Luni, în 20 Ianuarie n., la 10 ore a. m. în cancelaria oficiului silvanal.

Condițiile de licitare se pot afla la edificiul silvanal.

Ofertele în scris provăzute cu ștempelul necesar și închise se pot înaintă până la începerea licitației verbale la oficiul silvanal. Sibiiu, 31 Decemvrie 1918.

Magistratul orașenesc.

Flori

de tot soiul, pentru înfrumșetarea de odăi mai mici sau mai mari, sunt de vânzare. A se adresa: Sibiiu, strada Gării (Bahngasse) Nr. 17.

Instrucție în limba germană

Gramatică și conversație, dă o persoană a cărei adresă se poate afla la administrația Foi.